

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

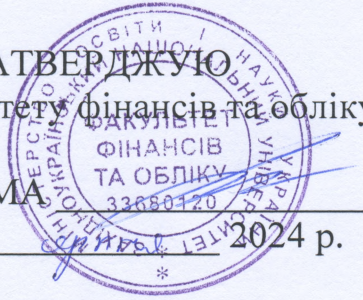
ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

“ 30 ”

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

“ 30 ”

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ”

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 23 Соціальна робота

спеціальність – 232 Соціальне забезпечення

освітньо-професійна програма – “Соціальне забезпечення”

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік / екзамен (семестр)
Денна	1	1	30	30	4	8	48	120	Залік (1)

30.08.2024
[Signature]

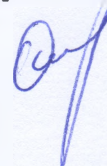
Тернопіль – 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми “Соціальне забезпечення” підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 232 Соціальне забезпечення, затвердженої Вченою радою Західноукраїнського національного університету (протокол № 11 від 26.06.2024 р.).

Робочу програму склала доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, канд. екон. наук, доцент ГАЛИНА КУЛИНА.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

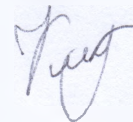
Завідувач кафедри фінансових технологій
та банківського бізнесу,
д-р екон. наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

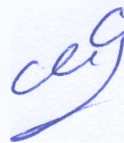
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення, протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
канд. екон. наук, доцент

Галина КУЛИНА

Гарант ОПП,
д-р екон. наук, професор

Микола СТЕЦЬКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ”

1. Опис дисципліни “Вступ до спеціальності”

Дисципліна – “Вступ до спеціальності”	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни: обов’язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення Освітньо-професійна програма – “Соціальне забезпечення”	Рік підготовки – 1 Семестр – 1
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції – 30 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні заняття – 30 год.
		Індивідуальна робота – 4 год.
		Тренінг – 8 год.
Тижневих годин – 8 год., з них аудиторних – 4 год.		Самостійна робота – 48 год. Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання вивчення дисципліни “Вступ до спеціальності”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна “Вступ до спеціальності” спрямована на формування у студентів теоретичних знань щодо організації, сучасних форм та інструментарію соціального забезпечення, вироблення практичних навичок та осмислення компетентнісних вимірів майбутньої професії, що спрямована на ефективне матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків.

Головним завданням курсу є оволодіння базовими концепціями соціальної держави та основами соціального забезпечення; розуміння сутності та значення професійної діяльності фахівця у сфері соціального забезпечення, основних етапів його професійного зростання; набуття вмінь критично аналізувати ефективність соціального забезпечення у розрізі організаційно-правових форм, державних соціальних гарантій, соціальних послуг, а також виокремлювати невирішені проблеми в окресленій сфері з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв’язання.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомитися із формами та порядком організації освітнього процесу в ЗУНУ; знати основи академічної доброчесності, етики та корпоративної культури, розвинути вміння застосовувати їх у професійній діяльності;

- ознайомитися із організацією навчального процесу в ЗУНУ, змістом і структурою навчального часу здобувача вищої освіти, розуміти систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів та специфіку їх наукової роботи, знати порядок проведення іспитів, заліків і ліквідації академічної заборгованості;
- розуміти сутність, призначення та необхідність розвитку соціального забезпечення в державі, вивчити складові соціального забезпечення, ознайомитися із концепціями соціального забезпечення у науці права соціального забезпечення; розвинути вміння аналізувати суспільні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави;
- знати еволюцію благодійної діяльності та соціального забезпечення в Україні;
- сформулювати знання щодо соціального забезпечення як пріоритетного напрямку соціальної політики держави та фактора розвитку соціально відповідального соціуму; розвинути навички використання базових знань про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;
- засвоїти морально-гуманістичні та економічні основи соціального забезпечення; розвинути вміння виявляти взаємозв'язок і взаємозалежність між економічною та соціальною політиками держави; навчитися аналізувати основні джерела та напрямки фінансування соціального забезпечення;
- розуміти сутність та навчитись ідентифікувати соціальні ризики як підставу виникнення в особи права на соціальне забезпечення, оцінювати їхній вплив та розвинути навички обґрунтування рішень щодо нейтралізації негативної дії соціальних ризиків у сфері соціального забезпечення;
- знати основні організаційно-правові форми та види соціального забезпечення, вивчити механізм соціального страхування, соціального обслуговування та надання соціальної допомоги; розвинути навички застосування базових знань про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту;
- зрозуміти сутність та вивчити класифікацію соціальних послуг як форми соціальної підтримки і соціального забезпечення населення, знати порядок надання й отримання соціальних послуг відповідно до прийнятих стандартів / державних стандартів надання соціальних послуг та розуміти роль громади у формуванні соціальних послуг;
- знати систему державних органів та їх функції зі здійснення соціального забезпечення;
- розуміти специфіку професійної діяльності, етапи професійного зростання та компетентнісні виміри професії;
- засвоїти професійні та морально-етичні якості фахівця з соціального забезпечення як запоруки дотримання етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності;
- здатність аналізувати суспільні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави;
- знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення;
- здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності;
- здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

2.4. Зв'язок з іншими освітніми компонентами

Освітня компонента “Вступ до спеціальності” пов'язана з наступними освітніми компонентами: “Історія та культура України”, “Теорія соціальної роботи”, “Теорія соціального забезпечення” та “Система соціального захисту населення”.

2.5. Результати навчання:

- застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту;
- використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;
- знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

3. Програма дисципліни “Вступ до спеціальності”

Змістовий модуль 1. Методичні засади навчання в ЗУНУ

Тема 1. Організація освітнього процесу в ЗУНУ

Організація освітнього процесу в ЗУНУ. Рівні та ступені вищої освіти. Освітня програма та навчальний план. Характеристика освітньо-професійної програми “Соціальне забезпечення”.

Форми і порядок організації освітнього процесу.

Політика академічної доброчесності. Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ. Цінності та принципи академічної доброчесності. Етичний кодекс ЗУНУ. Кодекс корпоративної культури ЗУНУ.

Індивідуальна освітня траєкторія як особистий шлях реалізації потенціалу здобувача вищої освіти. Практичні засади формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Академічна мобільність здобувачів вищої освіти: види, форми, підстави.

Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти та надання їм академічної відпустки.

Тема 2. Організація навчального процесу в ЗУНУ

Загальна характеристика організації навчального процесу в ЗУНУ. Бюджет часу здобувача вищої освіти.

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в ЗУНУ. Порядок проведення іспитів та заліків. Академічний рейтинг здобувача освіти. Порядок ліквідації академічної заборгованості.

Наукова робота здобувачів вищої освіти в системі навчального процесу Університету.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні засади соціального забезпечення. Генеза та розвиток системи соціального забезпечення

Тема 3. Сутність, призначення та необхідність розвитку соціального забезпечення в державі

Соціальна держава: поняття та ознаки. Основна мета та завдання соціальної держави. Моделі соціальної держави. Соціальна держава та роль соціального забезпечення у її формуванні. Соціальні зобов'язання держави у сфері соціального забезпечення.

Соціальне забезпечення як фундаментальна категорія права соціального забезпечення. Підходи до визначення поняття “соціальне забезпечення”. Ознаки соціального забезпечення. Мета і завдання соціального забезпечення. Складові соціального забезпечення. Концепції соціального забезпечення у науці права соціального забезпечення.

Функціональне призначення соціального забезпечення. Основні принципи теорії соціального забезпечення.

Проблематика розвитку соціального забезпечення в умовах сьогодення.

Тема 4. Еволюція благодійної діяльності та соціального забезпечення в Україні

Підтримка нужденних і немічних у Київській Русі. Соціальна допомога на українських землях в литовсько-польську добу. Добродійність на українських землях козацької доби. Соціальна підтримка вразливих груп в період до другої половини XIX ст. Соціальна допомога у другій половині XIX ст. до жовтневого перевороту 1917 року. Становлення і розвиток пенсійного законодавства у дореволюційний період.

Виникнення і розвиток законодавства про соціальне страхування у дорадянський період. Соціальне забезпечення та його законодавча база в СРСР.

Становлення і розвиток соціального забезпечення в незалежній Україні.

Тема 5. Соціальне забезпечення як пріоритетний напрям соціальної політики держави та фактор розвитку соціально відповідального соціуму

Сутність, предмет, методи і завдання соціальної політики. Суб'єкти, об'єкти, принципи та механізми реалізації соціальної політики. Держава та її роль в реалізації соціальної політики.

Соціальна політика сучасної держави в контексті соціального забезпечення населення. Місце і роль соціального забезпечення в реалізації соціальної політики в Україні. Соціальна політика і соціальна справедливість. Соціальне партнерство, його роль у вирішенні соціальних проблем. Соціально відповідальний соціум.

Тема 6. Морально-гуманістичні та економічні основи соціального забезпечення

Принцип гуманізму та особливості його прояву в різних сферах. Специфіка гуманізації соціальної політики держави та гуманістична спрямованість соціального забезпечення.

Загальні засади впливу економіки на систему соціального забезпечення. Взаємозв'язок та взаємозалежність економічної та соціальної політики держави.

Добробут як показник якості життя населення. Взаємовплив економічного зростання та матеріального добробуту населення країни. Показники економічного зростання та матеріального добробуту населення країни. Методологічні підходи до визначення критеріїв оцінки добробуту населення. Структура та динаміка матеріального добробуту населення.

Економічний статус як фактор диференціації у соціальному забезпеченні. Потенціал індивідуального розвитку людини як узагальнюючий показник добробуту населення країни. Структура споживання. Мінімальний споживчий бюджет і прожитковий мінімум. Критерії забезпеченості та бідності.

Державні соціальні стандарти та гарантії як основа соціального забезпечення. Особливості формування державних соціальних стандартів у політиці доходів населення з урахуванням глобальних змін, які відбуваються у світовій та українській економіці. Основні фактори, що впливають на формування рівня соціальних стандартів. Механізм реалізації державних соціальних стандартів і гарантій соціального розвитку.

Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії. Вплив прожиткового мінімуму на основні державні соціальні гарантії та формування доходів населення. Мінімальні державні соціально-економічні гарантії, пільги та виплати різним верствам населення. Державний моніторинг та контроль за дотриманням законодавства з питань застосування державних соціальних стандартів і нормативів.

Фінансування соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні: основні джерела та напрямки використання. Проблематика фінансового забезпечення соціального захисту в умовах сьогодення.

Змістовий модуль 3. Прикладні аспекти соціального забезпечення в сучасних умовах

Тема 7. Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення

Сутність і природа ризиків, зміст поняття “соціальні ризики” в соціально-економічних системах. Основні ознаки соціальних ризиків та їх класифікація з позиції можливості їх використання при обґрунтуванні заходів соціальної політики, спрямованих на запобігання і зниження їх негативного впливу. Чинники формування соціальних ризиків та їх впливу на соціальне забезпечення населення, виявлення накопичених проблем і ризиків у соціальному захисті населення України.

Непрацездатність як соціальний ризик. Загальна характеристика груп інвалідності. Поняття та загальний порядок розслідування нещасного випадку на виробництві. Поняття та загальний порядок розслідування професійного захворювання. Поняття безробіття,

часткового безробіття. Порядок визнання громадянина безробітним. Втрата годувальника як соціальний ризик. Поняття та порядок підтвердження малозабезпеченості.

Тема 8. Основні організаційно-правові форми та види соціального забезпечення.

Соціальне страхування, соціальна допомога та соціальне обслуговування

Поняття і загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Відмінні ознаки організаційно-правових форм соціального забезпечення: коло забезпечуваних; джерела фінансування; умови; види та розміри забезпечення; органи управління.

Соціальне страхування як форма соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Державне соціальне забезпечення. Недержавне соціальне забезпечення.

Види соціального забезпечення: грошові виплати, натуральні види допомог, соціальні послуги.

Державні соціальні допомоги: поняття, ознаки, види та особливості фінансування.

Соціальне обслуговування у сфері соціального забезпечення.

Тема 9. Соціальні послуги як форми соціальної підтримки і соціального забезпечення населення

Поняття соціальної послуги. Класифікація, типи соціальних послуг та порядок їх надання.

Система надання соціальних послуг. Нормативно-правове забезпечення функціонування системи надання соціальних послуг. Основні отримувачі соціальних послуг. Об'єднання отримувачів соціальних послуг. Суб'єкти надання соціальних послуг: уповноважені органи у сфері надання соціальних послуг; надавачі соціальних послуг; об'єднання працівників системи надання соціальних послуг; об'єднання надавачів соціальних послуг.

Стандарти та державні стандарти надання соціальних послуг. Порядок надання й отримання соціальних послуг. Фінансування соціальних послуг в Україні.

Специфіка діяльності центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

Роль громади у формуванні соціальних послуг. Особливості надання соціальних послуг органами місцевого самоврядування (на рівні громади).

Тема 10. Система державних органів та їх функції зі здійснення соціального забезпечення

Система державних органів та їх функції зі здійснення соціального забезпечення. Роль Верховної Ради України у забезпеченні соціального захисту населення України. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення. Національна сервісна служба України та її роль в реалізації соціального захисту населення і захисту прав дітей. Основні функції Пенсійного фонду України та його регіональних органів. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та його діяльність. Інші центральні органи виконавчої влади та їх роль у соціальному захисті населення.

Повноваження регіональних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення.

Тема 11. Фахівець з соціального забезпечення: специфіка професійної діяльності, етапи професійного зростання та компетентнісні виміри професії

Сутність і значення професійної діяльності фахівця з соціального забезпечення, його функції, особистісно-професійні якості. Професійний портрет фахівця з соціального забезпечення.

Етапи професійного зростання з соціального забезпечення. Особливості підвищення професійного рівня у системі неперервної освіти та значення професійного самовдосконалення на шляху до успіху.

Компетентнісні виміри професії фахівця з соціального забезпечення.

Тема 12. Професійні та морально-етичні якості фахівця з соціального забезпечення

Професійні та морально-етичні якості, принципи та норми діяльності фахівця з соціального забезпечення. Моральна норма. Моральна свідомість. Моральні правила.

Толерантність у роботі фахівця з соціального забезпечення. Моральні й духовні якості, які характеризують духовно-моральне обличчя фахівця з соціального забезпечення.

Професійні характеристики менеджерів соціальних служб, установ та організацій.

4. Структура залікового кредиту дисципліни “Вступ до спеціальності”

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Тренінг	Самост. робота	Контр. заходи
<i>Змістовий модуль 1. Методичні засади навчання в ЗУНУ</i>						
Тема 1. Організація освітнього процесу в ЗУНУ	2	2			2	Поточне опитування
Тема 2. Організація навчального процесу в ЗУНУ	2	2			2	
<i>Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні засади соціального забезпечення. Гене́за та розвиток системи соціального забезпечення</i>						
Тема 3. Сутність, призначення та необхідність розвитку соціального забезпечення в державі	2	2	2	4	4	Поточне опитування
Тема 4. Еволюція благодійної діяльності та соціального забезпечення в Україні	2	2			4	
Тема 5. Соціальне забезпечення як пріоритетний напрям соціальної політики держави та фактор розвитку соціально відповідального соціуму	2	2			4	
Тема 6. Морально-гуманістичні та економічні основи соціального забезпечення	4	4			6	
<i>Змістовий модуль 3. Прикладні аспекти соціального забезпечення в сучасних умовах</i>						

Тема 7. Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення	4	4	2	4	4	Поточне опитування
Тема 8. Основні організаційно-правові форми та види соціального забезпечення. Соціальне страхування, соціальна допомога та соціальне обслуговування	4	4			6	
Тема 9. Соціальні послуги як форми соціальної підтримки і соціального забезпечення населення	2	2			4	
Тема 10. Система державних органів та їх функції зі здійснення соціального забезпечення	2	2			4	
Тема 11. Фахівець з соціального забезпечення: специфіка професійної діяльності, етапи професійного зростання та компетентнісні виміри професії	2	2			4	
Тема 12. Професійні та морально-етичні якості фахівця з соціального забезпечення	2	2			4	
Разом	30	30	4	8	48	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1

Тема 1. Організація освітнього процесу в ЗУНУ

Мета полягає у ознайомленні із формами та порядком організації освітнього процесу в Західноукраїнському національному університеті; вивченні основ академічної доброчесності, етики та корпоративної культури, розвитку вміння застосовувати їх у професійній діяльності.

Питання для обговорення:

1. Нормативна база освітнього процесу в ЗУНУ. Рівні та ступені вищої освіти.
2. Освітня програма та навчальний план. Характеристика освітньо-професійної програми “Соціальне забезпечення”.
3. Політика академічної доброчесності в ЗУНУ.
4. Ключові засади формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти.
5. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти: види, форми, підстави.
6. Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти та надання їм академічної відпустки.

Практичне заняття 2

Тема 2. Організація навчального процесу в ЗУНУ

Мета полягає в ознайомленні із порядком організації навчального процесу в Західноукраїнському національному університеті, змістом і структурою навчального часу здобувача вищої освіти, системою оцінювання навчальних досягнень здобувачів та специфікою їх наукової роботи, вивченні порядку проведення іспитів, заліків і ліквідації академічної заборгованості.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика організації навчального процесу в ЗУНУ. Бюджет часу здобувача вищої освіти.
2. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в ЗУНУ.
3. Порядок проведення іспитів та заліків. Порядок ліквідації академічної заборгованості.
4. Наукова робота здобувачів вищої освіти в системі навчального процесу в Університеті.

Практичне заняття 3

Тема 3. Сутність, призначення та необхідність розвитку соціального забезпечення в державі

Мета полягає в ознайомленні із сутністю, призначенням, концепціями та необхідністю розвитку соціального забезпечення в державі, вивченні складових соціального забезпечення; розвитку вміння аналізувати суспільні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави.

Питання для обговорення:

1. Поняття соціальної держави, її мета, характерні риси та ключові завдання.
2. Сутність соціального забезпечення як фундаментальної категорії права соціального забезпечення, його ключові ознаки.
3. Складові соціального забезпечення.
4. Концепції соціального забезпечення у науці права соціального забезпечення.
5. Функції соціального забезпечення.
6. Основні принципи теорії соціального забезпечення.
7. Проблематика розвитку соціального забезпечення в умовах сьогодення.

Практичне заняття 4

Тема 4. Еволюція благодійної діяльності та соціального забезпечення в Україні

Мета полягає в ознайомленні із еволюцією благодійної діяльності та соціального забезпечення в Україні.

Питання для обговорення:

1. Підтримка нужденних і немічних у Київській Русі.
2. Соціальна допомога на українських землях в литовсько-польську добу.
3. Добродійність на українських землях козацької доби.
4. Соціальна підтримка вразливих груп в період до другої половини XIX ст.
5. Соціальна допомога у другій половині XIX ст. до жовтневого перевороту 1917 року.
6. Становлення і розвиток пенсійного законодавства у дореволюційній період.
7. Виникнення і розвиток законодавства про соціальне страхування у дорадянський період.
8. Соціальне забезпечення та його законодавча база в СРСР.
9. Становлення і розвиток соціального забезпечення в незалежній Україні.

Практичне заняття 5

Тема 5. Соціальне забезпечення як пріоритетний напрям соціальної політики держави

та фактор розвитку соціально відповідального соціуму

Мета полягає в ознайомленні із соціальним забезпеченням як пріоритетним напрямом соціальної політики держави та фактором розвитку соціально відповідального соціуму; розвитку навичок використання базових знань про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.

Питання для обговорення:

1. Економічна сутність соціальної політики, її об'єкти та суб'єкти.
2. Функціональне призначення, напрямки та завдання соціальної політики держави.
3. Базові принципи реалізації соціальної політики в сучасних умовах господарювання.
4. Роль соціальної політики у формуванні соціальної держави.
5. Система правового та фінансового забезпечення соціальної політики держави.
6. Формування соціально відповідального соціуму у контексті сприяння соціальному забезпеченню населення.

Практичне заняття 6-7

Тема 6. Морально-гуманістичні та економічні основи соціального забезпечення

Мета полягає в ознайомленні із морально-гуманістичними та економічними основами соціального забезпечення; розвитку вміння виявляти взаємозв'язок і взаємозалежність між економічною та соціальною політиками держави й аналізувати основні джерела та напрямки фінансування соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Принципи гуманізму та особливості їх прояву в соціальному забезпеченні.
2. Моральні засади у соціальній роботі та соціальному забезпеченні.
3. Взаємозв'язок і взаємозалежність економічної та соціальної політики держави, їх роль в ефективному функціонуванні системи соціального захисту населення.
4. Добробут як показник якості життя населення. Критерії оцінювання добробуту населення.
5. Структура та динаміка матеріального добробуту населення.
6. Економічний статус як фактор диференціації у соціальному забезпеченні.
7. Поняття, мета встановлення та принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм та нормативів.
8. Основні державні соціальні гарантії, порядок їх визначення та затвердження.
9. Система та класифікація соціальних нормативів.
10. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт: поняття, значення у сфері соціального забезпечення.
11. Мінімальні державні соціально-економічні гарантії, пільги та виплати різним верствам населення.
12. Державний моніторинг та контроль за дотриманням законодавства з питань застосування державних соціальних стандартів і нормативів.
13. Фінансування соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні: основні джерела та напрямки використання.
14. Проблематика фінансового забезпечення соціального захисту в умовах сьогодення.

Практичне заняття 8-9

Тема 7. Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення

Мета полягає в ознайомленні із сутністю та видами соціальних ризиків як підстави виникнення в особи права на соціальне забезпечення, розвитку навичок оцінювання їхнього впливу та обґрунтування рішень щодо нейтралізації негативної дії соціальних ризиків у

сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Поняття, ознаки та види соціальних ризиків.
2. Непрацездатність як соціальний ризик.
3. Загальна характеристика груп інвалідності.
4. Поняття та загальний порядок розслідування нещасного випадку на виробництві.
5. Поняття та загальний порядок розслідування професійного захворювання.
6. Поняття безробіття, часткового безробіття. Порядок визнання громадянина безробітним.
7. Втрата годувальника як соціальний ризик.
8. Поняття та порядок підтвердження малозабезпеченості.

Практичне заняття 10-11

Тема 8. Основні організаційно-правові форми та види соціального забезпечення.

Соціальне страхування, соціальна допомога та соціальне обслуговування

Мета полягає в ознайомленні із основними організаційно-правовими формами та видами соціального забезпечення, вивченні механізму соціального страхування, соціального обслуговування та надання соціальної допомоги; розвитку навичок застосування базових знань про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту.

Питання для обговорення:

1. Поняття організаційно-правової форми соціального забезпечення.
2. Загальна характеристика основних організаційно-правових форм соціального забезпечення.
 - 2.1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування:
 - 2.1.1. Пенсійне страхування.
 - 2.1.2. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.
 - 2.1.3. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.
 - 2.1.4. Страхування від безробіття.
 - 2.1.5. Медичне страхування.
 - 2.2. Державне соціальне забезпечення.
 - 2.3. Недержавне соціальне забезпечення.
3. Види соціального забезпечення: грошові виплати, натуральні види допомог, соціальні послуги.
4. Державні соціальні допомоги: поняття, ознаки, види та особливості фінансування.
5. Соціальне обслуговування у сфері соціального забезпечення.

Практичне заняття 12

Тема 9. Соціальні послуги як форми соціальної підтримки і соціального забезпечення населення

Мета полягає в ознайомленні із сутністю та класифікацією соціальних послуг як форми соціальної підтримки і соціального забезпечення населення, вивченні порядку надання й отримання соціальних послуг відповідно до прийнятих стандартів / державних стандартів надання соціальних послуг та розумінні ролі громади у формуванні соціальних послуг.

Питання для обговорення:

1. Поняття соціальної послуги та принципи їх надання.
2. Типи соціальних послуг та їх класифікація.
3. Система надання соціальних послуг. Отримувачі та надавачі соціальних послуг.
4. Стандарти та державні стандарти надання соціальних послуг. Порядок надання

й отримання соціальних послуг.

5. Особливості фінансування соціальних послуг в Україні.
6. Специфіка діяльності центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг).
7. Роль громади у формуванні соціальних послуг. Особливості надання соціальних послуг органами місцевого самоврядування (на рівні громади).

Практичне заняття 13

Тема 10. Система державних органів та їх функції зі здійснення соціального забезпечення

Мета полягає в ознайомленні з системою державних органів та їх функціями зі здійснення соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Роль Верховної Ради України у забезпеченні соціального захисту населення України.
2. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення.
3. Національна сервісна служба України та її роль в реалізації соціального захисту населення і захисту прав дітей.
4. Пенсійний фонд України, його основні функції та регіональні органи.
5. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та його діяльність щодо соціального забезпечення населення.
5. Інші центральні органи виконавчої влади та їх роль у соціальному захисті населення.
6. Повноваження регіональних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення.

Практичне заняття 14

Тема 11. Фахівець з соціального забезпечення: специфіка професійної діяльності, етапи професійного зростання та компетентнісні виміри професії

Мета полягає в ознайомленні зі специфікою професійної діяльності, етапами професійного зростання та компетентнісними вимірами професії фахівця з соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність і значення професійної діяльності фахівця з соціального забезпечення, його функції та особистісно-професійні якості.
2. Етапи професійного зростання фахівця з соціального забезпечення.
3. Особливості підвищення професійного рівня у системі неперервної освіти та значення професійного самовдосконалення на шляху до успіху.
4. Компетентнісний підхід у професійній діяльності фахівця з соціального забезпечення.

Практичне заняття 15

Тема 12. Професійні та морально-етичні якості фахівця з соціального забезпечення

Мета полягає в ознайомленні із професійними та морально-етичними якостями фахівця з соціального забезпечення як запоруки дотримання етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

Питання для обговорення:

1. Професійний портрет фахівця з соціального забезпечення.
2. Морально-етичні та вольові якості фахівця з соціального забезпечення.
3. Професійні характеристики менеджерів соціальних служб, установ та організацій.

6. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу з дисципліни “Вступ до спеціальності” – узагальнення, засвоєння та закріплення знань, отриманих на лекційних і практичних заняттях, формування у студентів критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем соціального забезпечення, формування і використання фінансових ресурсів на соціальний захист та соціальне забезпечення населення.

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти “бакалавр”.

Проведення тренінгу дозволяє:

- забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни “Вступ до спеціальності”;
- розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв’язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина передбачає актуалізацію теми тренінгового заняття та структурування процесу його проведення; ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами; представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою в колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття, формуванні робочих груп студентів, визначенні завдань та розподілі ролей; забезпечення учасників тренінгу роздатковим матеріалом.

3. Практична частина передбачає виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою).

4. Підведення підсумків передбачає презентацію практичної роботи в групах; обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінку результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Завдання для тренінгу

1. Виконати творче завдання у формі складення кросворду. Кросворд скласти до будь-якої із тем дисципліни «Вступ до спеціальності».

Студенти об’єднуються в 2 групи, кожна з яких складає свій кросворд. Потім вони мають обмінятися кросвордами і вирішити їх.

2. Аналіз бюджетних витрат на соціальний захист та соціальне забезпечення населення в Україні.

Студенти об’єднуються в 3-4 групи (в залежності від кількості учасників), кожна з яких здійснює аналіз динаміки та структури бюджетних витрат на соціальний захист та соціальне забезпечення населення в Україні за період не менше 3 років. На основі отриманих результатів робочою групою робляться узагальнення щодо ефективності бюджетного фінансування сфери соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні та визначаються чинники, які впливають на нього.

У підсумку відбувається представлення та спільне обговорення результатів досліджень робочих груп та обмін думками. За допомогою методу мозкового штурму студенти обґрунтовують шляхи покращення фінансового забезпечення соціального захисту та соціального забезпечення у вітчизняних умовах.

3. Розробити професіограму фахівця в сфері соціального забезпечення.

Студенти об’єднуються в 2 групи, кожна з яких складає свою професіограму. Потім вони мають обмінятися професіограмами і порівняти із власними. Кожна професіограма має розкривати основний зміст роботи фахівця сфери соціального забезпечення, опис його знань,

умінь, сферу застосування, професійну спрямованість, домінуючі інтереси, умови роботи, необхідні якості, споріднені професії, оплату праці.

Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання трьох завдань тренінгу.

7. Самостійна робота

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни “Вступ до спеціальності” студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Адже самостійна робота є найважливішою формою навчання у вищій школі, обов’язковим компонентом навчальної та навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Самостійна робота полягає в опрацюванні положень законодавства з питань соціального захисту і соціального забезпечення населення та навчальної і наукової фахової літератури, підготовці аналітичних оглядів, доповідей, рефератів, есе, проєктів.

Завдання для самостійної роботи (два на вибір)

1. Підготувати проєкт (одна з тем на вибір):
 - “Можливості впровадження кращого світового досвіду організації освітнього процесу у системі національної вищої освіти”;
 - “Соціальна політика у зарубіжних країнах: особливості реалізації та сучасні тренди”;
 - “Соціальна політика у зарубіжних країнах: особливості реалізації та сучасні тренди” (проєкт підготувати по одній із країн за вибором студента);
 - “Економічний добробут і соціальне благополуччя населення: взаємний вплив та взаємозалежність”;
 - “Прожитковий мінімум: механізми встановлення в зарубіжних країнах” (проєкт підготувати по одній із країн за вибором студента);
 - “Проблеми здійснення видатків Державного та місцевих бюджетів України на соціальний захист та соціальне забезпечення в умовах воєнного стану та шляхи їх вирішення”;
 - “Соціальне страхування у зарубіжних країнах: сучасні тренди” (проєкт підготувати по одній із країн за вибором студента);
 - “Аналіз світової практики надання соціальних допомог” (проєкт підготувати по одній із країн за вибором студента).
2. Підготувати есе (одна з тем на вибір):
 - “Місце і роль науково-дослідної роботи студентів у системі освітньої підготовки фахівця”;
 - “Зниження негативного впливу соціальних ризиків шляхом реформування системи соціального захисту та соціального забезпечення”.
3. Підготувати наукову доповідь (одна з тем на вибір):
 - “Дискусійні підходи до сутності і складових соціального забезпечення”;
 - “Особливості реалізації та захисту соціальних прав в умовах війни”;
 - “Цікаві факти щодо благодійної діяльності та соціального забезпечення в Україні”.
4. Підготувати реферат (одна з тем на вибір):
 - “Об’єктивна необхідність соціального забезпечення населення в умовах ринкових відносин”;
 - “Складові системи соціального захисту та соціального забезпечення України”;
 - “Розвиток нормативно-правового забезпечення соціального захисту населення в Україні”;

- “Роль корпоративної соціальної відповідальності у вирішенні важливих соціальних проблем”;
- “Соціальні ризики та їх вплив на соціальну безпеку”;
- “Соціальні послуги в умовах воєнного стану: нові реалії та виклики”;
- “Медичне страхування в системі соціального забезпечення України”;
- “Пенсійне забезпечення населення: вітчизняна практика та зарубіжний досвід”;
- “Кращий європейський досвід надання соціальних послуг”;
- “Проблеми функціонування Пенсійного фонду України в умовах воєнного стану та шляхи їх вирішення”;
- “Характеристика державних соціальних гарантій у сфері оплати праці, пенсійного забезпечення та соціальних допомог”;
- “Діяльність громад у сфері соціального захисту та соціального забезпечення населення: порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду”;
- “Роль неперервної освіти та самовдосконалення у системі професійного розвитку фахівців сфери соціального забезпечення”;
- “Самоосвіта як безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення професійної компетентності фахівця з соціального забезпечення”;
- “Роль і місце Міністерства соціальної політики України в системі органів управління сферою соціального забезпечення”;
- власна тема, погоджена із викладачем.

Загальні вимоги до оформлення результатів виконаних завдань самостійної роботи: шрифт – Times New Roman; розмір шрифту – 14 кегель; інтервал між рядками – півтора; абзац – 12,5 мм, поля: верхнє і нижнє – 20 мм, лівє – 25 мм, правє – 15 мм; нумерація сторінок – у правому верхньому куті; обсяг для:

- есе – 3-4 сторінки друкованого тексту;
- наукової доповіді – 5-8 сторінок друкованого тексту або 8-10 слайдів презентації;
- реферату – 10-12 сторінок друкованого тексту;
- проєкту – 10-15 слайдів презентації.

При оцінці результатів самостійної роботи враховуються: глибина та всебічність розкриття змісту завдання; рівень володіння навчальним матеріалом, винесеним на самостійну роботу; самостійність, аргументованість, оригінальність викладу самостійно опрацьованого матеріалу й вирішення проблеми; відображення власної позиції.

Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи. Максимальна кількість балів за завдання самостійної роботи становить 100 балів. Кожен студент повинен виконати два завдання з переліку винесених на самостійну роботу.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, реферування, есе, підготовка і презентація проєктів.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Вступ до спеціальності” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- ✓ поточне опитування, тестування;
- ✓ презентації результатів виконаних завдань;

- ✓ оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- ✓ оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- ✓ наукова дискусія;
- ✓ інші види індивідуальних і групових завдань;
- ✓ залік.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватися в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Вступ до спеціальності” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Модульний контроль 1</i>	<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Модульний контроль 2</i>	<i>Тренінг</i>	<i>Самостійна робота</i>
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 1-6	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 7-12	Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)

65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проєктор, ноутбук, проєкційний екран.	1-12
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	1-12
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-12
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування №16/98-ВР (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5.10.2000 р. №2017-III (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.
3. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. №1105-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.
5. Положення про організацію освітнього процесу в Західноукраїнському національному університеті. URL: https://www.wunu.edu.ua/pdf/public_inf/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.PDF.
6. Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ. URL: https://www.wunu.edu.ua/pdf/academ_dob/kodeks-akadem-dobrochesnost.pdf.
7. Етичний кодекс ЗУНУ. URL: https://www.wunu.edu.ua/pdf/academ_dob/etichnij-kodeks.pdf.
8. Бражко О. В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022.

Вип. 31. С. 31-34. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/31-2022/5.pdf>.

9. Бурлай Т. В., Дмитрук Д. А., Костриця В. І., Левін Р. Я. Політика соціальної якості: теорія та міжнародні підходи в контексті завдань повоєнної реконструкції України. *Український соціум*. 2022. № 3 (82). С. 9-30. URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2022/10/9_27_No-382_2022_ukr.pdf.

10. Вашкович В. В. Трансформація уявлень про благодійність в історичних та правових джерелах. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 1. С. 24-27.

11. Власенко Р. В., Яценко Л. Д. Соціальні ризики України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 7. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-7-07-01/2023-7-07-01>.

12. Грень Т. Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33 (72). № 6. С. 80-84. URL: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/13.pdf.

13. Державні соціальні стандарти / Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html>.

14. Докаш В. І. Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення»: навч. посіб. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 352 с.

15. Дубич К. В. Істрія та теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном: навч. посіб. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2023. 272 с.

16. Заболотна Н. Я. Європейські міжнародні стандарти у сфері соціального захисту та соціального забезпечення населення як орієнтир для розбудови української соціальної системи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 252-255. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.lsej.org.ua/1_2024/57.pdf.

17. Кулина Г. М., Налукова Н. І. Інформатизація сфери соціального забезпечення як необхідна компонента формування цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2020. № 1 (62). С. 95-106. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38173/1/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf>.

18. Кулина Г. М. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів усіх форм навчання ступеня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення». Тернопіль: в-цтво «Вектор», 2022. 44 с.

19. Кулина Г. М. Методичні рекомендації щодо практичних занять з дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів усіх форм навчання ступеня вищої освіти «бакалавр» галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення». Тернопіль: в-цтво «Вектор», 2022. 40 с.

20. Кулина Г. М. Навчально-методичні матеріали до вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів усіх форм навчання галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» ступеня вищої освіти «бакалавр». Тернопіль: в-цтво «Вектор», 2022. 189 с.

21. Лубкей Н. П., Крамарчук С. П., Кулина Г. М. Проблеми впровадження концепту корпоративної соціальної відповідальності в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 61. С. 202–206. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/61_2021/38.pdf.

22. Марич М. Г. Соціальне страхування: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 176 с.

23. Назарова Г., Дем'яненко А., Божидай І., Назаров Н., Демченко К., Семенов А. Організаційно-економічне забезпечення розвитку ринку соціальних послуг в Україні. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. № 2 (49). С. 361-371. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3984/3817>.

24. Прохоровська С., Кулина Г., Стецько М. Реформування системи соціального страхування в Україні: проблемні аспекти та ключові завдання. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 3

- (72). С. 66-82. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1534/1542>.
25. Ситник Г. П., Таран Є. І. Державна політика щодо добробуту населення та продовольчої безпеки України у контексті її конкурентоспроможності: теоретичний аспект. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2023. № 4. С. 14-19. URL: <http://apie.org.ua/uk/%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%82%D1%83-%D0%BD%D0%B0%D1%81/>.
26. Спасів Н., Кулина Г., Лубкей Н. Соціальне партнерство як імператива соціально-економічного розвитку України. *Вісник Економіки*. 2021. Вип. 3. С. 8-18.
27. Чанишева Г. І., Щукін О. С. Мінімальна заробітна плата у системі державних соціальних гарантій. *Київський часопис права*. 2023. № 1. С. 119-128. URL: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/262/249>.
28. Юник І. Г. Реалізація сучасної державної соціальної політики в Україні: основні проблеми та стратегічні пріоритети. *Право та державне управління*. 2023. № 2. С. 187-195. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2023/27.pdf.
29. Katja Hujo Social protection and inequality in the global South: Politics, actors and institutions. *Critical Social Policy*. 2021. 41 (3). P. 344-363.
30. Social Insurance: Meaning and Features. URL: <https://www.economicdiscussion.net/social-insurance/social-insurance-meaning-and-features-poverty-economics/29305>.
31. Social protection systems. URL: <https://socialprotection-humanrights.org/key-issues/social-protection-systems/>.
32. Tervola J., Mesiäislehto M., Ollonqvist J. Smaller net or just fewer to catch? Disentangling the causes for the varying sizes of minimum income schemes. *International Journal of Social Welfare*. 2022. P. 1-16. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/ijsw.12553>.